Sygn. akt XXIII Ga 976/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kubica
Sędziowie:	SO Anna Gałas (spr.) SSR del. Joanna Jasińska
Protokolant:	Prot. sąd. Rafał Artymiuk

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

z udziałem T. D.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek apelacji uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego dla W. w W.

z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt X Gzd 83/14

postanawia:

I. oddalić apelację;

II. zasądzić od T. D. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

III. przyznać radcy prawnemu G. Z. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla W. w W. kwotę 73,80 (siedemdziesiąt trzy złote, osiemdziesiąt groszy) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi T. D. z urzędu.

SSO Anna Gałas	SSO Andrzej Kubica	SSR del. Joanna Jasińska

Sygn. akt XXIII Ga 976/15

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 28 sierpnia 2014 r. (...) sp. z o.o. w W. (dalej też: wnioskodawca) wniósł o orzeczenie wobec T. D. (dalej też: uczestnik) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą T. D. (...), zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz zakazu pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres lat dziesięciu, o którym mowa w art. 373 i n. ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (dalej: puin).

Uczestnik T. D. wniósł o oddalenie wniosku w całości.

Sąd Rejonowy dla W. w W. postanowieniem z dnia 12 marca 2015 r. orzekł wobec T. D. na okres 6 lat zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu (pkt I.) oraz zasądził od T. D. na rzecz (...) sp. z o.o. w W. kwotę 237 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 137 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że uczestnik rozpoczął działalność gospodarczą jako (...) w 2007r. Jednocześnie uczestnik był wspólnikiem w spółce z o.o. W (...) r. uczestnik zbył mieszkanie za kwotę ok. 350 tys. zł i za część tych środków spółka, w której był wspólnikiem otworzyła sklep w (...) T. w W.. Działalność gospodarcza uczestnika przynosiła niewielki zysk, a obroty roczne kształtowały się na poziomie (...) tys. zł. Na chwilę orzekania w sprawie zaległości podatkowe to kwota rzędu (...) tys. zł zaś wobec ZUS - ok. (...) tys. zł. Zobowiązania publicznoprawne nie były regulowane za lata od 2009r. do 2013r. i nie zostały uregulowane do daty wydania orzeczenia w sprawie. Sąd Rejonowy ustalił, że dopiero niedawno uczestnik w części uregulował zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w związku ze stanem zdrowia żony. Od momentu otwarcia pierwszego sklepu w (...) w B. tj. od kwietnia 2011r. pojawiły się też zobowiązania względem kontrahentów oraz wynajmującego. Wynajmujący wypowiedział umowę najmu z powodu zaległości czynszowych. Wysokość zaległości z tytułu czynszu na datę wypowiedzenia umowy wynosiła ponad (...) tys. zł.

Sąd Rejonowy ustalił dalej, że na początku prowadzenia działalności gospodarczej uczestnik dysponował majątkiem w postaci dwóch samochodów: jeden o wartości ok. (...) tys. zł i drugie o wartości ok. (...) tys. zł. Uczestnik dysponował też mieszkaniem, które zbył a środki przeznaczył na założenie przez spółkę sklepu. W 2012 r. lub 2013 r. w związku z trudną sytuacją uczestnik pożyczył pieniądze od rodziny. Pożyczki te spłacił pieniędzmi pochodzącymi ze sprzedaży samochodu wartego ok. (...) tys. zł. W chwili obecnej drugi z pojazdów został zajęty przez komornika w celu egzekucji kosztów sądowych w kwocie 2.800 zł należnych wnioskodawcy.

W 2013 r. wnioskodawca złożył wniosek o ogłoszenie upadłości T. D.. Sąd Rejonowy dla W. postanowieniem z dnia 25 października 2013 r. oddalił wniosek z uwagi na brak majątku wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego.

Sąd Rejonowy zważył, że podstawą niniejszej sprawy była ustalenie, w którym momencie i czy w ogóle wystąpiła niewypłacalność uczestnika. Jak wynikało z pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego z dnia 25 września 2013 r., które zostało złożone do akt sprawy o ogłoszenie upadłości T. D., już w 2009 r. pojawiły się zaległości z tytułu należności publicznoprawnych w postaci podatku dochodowego od osób fizycznych. Ta zaległość nie była uregulowana i narastała przez okres lat 2010, 2011 i 2012. Na datę 25 września 2013 r., zaległość wobec Urzędu Skarbowego wynosiła (...) zł. Jednocześnie Urząd Skarbowy poinformował, że pojawiły się zaległości z tytułu nieregulowanych zaliczek na liniowy podatek od osób fizycznych już za sierpień 2010 r. Zaległości w tytułu podatku VAT pojawiły się w 2011 r. i są to zaległości od początku 2011 r., a łączna kwota tych zaległości to (...) zł. Jak stwierdził sam uczestnik, w okresie 2009 r. pojawiły się zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Rejonowy wywiódł, że dopiero niedawno uczestnik uiścił zaległe składki na ubezpieczenie zdrowotne w związku z chorobą żony. Ustalenie tej okoliczności powoduje zdaniem sądu pierwszej instancji, że w kontekście art. 11 ust. 1 puin w zw. z art. 1 puin można było mówić o wielości wierzycieli. Mając na uwadze dynamikę narastania zobowiązań podatkowych, sąd pierwszej instancji uznał, że stan ten był stanem ciągłym. W związku z tym zdaniem Sądu Rejonowego wniosek o ogłoszenie upadłości

powinien być złożony na początku 2010 r. (do połowy stycznia 2010 r.), aby zapobiec dalszemu narastaniu zobowiązań finansowych. W tym okresie uczestnik dysponował środkami pieniężnymi, posiadał dwa samochody o wartości, która przekraczała wielkość jego zobowiązań. Sytuacja pogorszyła się z chwilą zawarcia umowy najmu lokalu handlowego w Centrum Handlowym w B., bowiem uczestnik nie płacił czynszu najmu od początku zawarcia umowy. Nie płacono również zobowiązań wobec dostawców. Zdaniem Sądu Rejonowego trudności płatnicze związane z sytuacją sklepu były ostatecznym momentem w jakim należało wystąpić z wnioskiem o upadłości aby nie dopuszczać do pogarszania się proporcji zobowiązań do wielkości posiadanego przez dłużnika majątku. Podsumowując, Sąd Rejonowy uznał, że terminowi do złożenia wniosku uczestnik uchybił w sposób znaczny, gdyż do chwili obecnej wniosek o ogłoszenie upadłości nie został osobiście przez uczestnika złożony, podczas gdy winno to nastąpić już w połowie stycznia 2010 r. Odnosząc się do dokonanych ustaleń, Sąd Rejonowy stwierdził, że istnieją podstawy do orzeczenia wobec uczestnika zakazu, o którym mowa w art. 373 puin.

Jak wskazał Sąd Rejonowy, sąd upadłościowy może orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na okres od 3 do 10 lat. W ocenie Sądu Rejonowego na długość orzeczonego zakazu w wymiarze 6 lat składał się fakt, że uczestnik winien był złożyć wniosek o upadłość już na początku 2010 r. a nie uczynił tego do tej pory. Uczestnikowi można przypisać było rażące niedbalstwo w niezłożeniu wniosku, uczestnik przejawiał daleko idącą ignorancję co do obowiązków nałożonych na przedsiębiorców oraz co do spraw finansów prowadzonych przez siebie działalności gospodarczych. Wreszcie dopuścił do narastania zadłużenia i zmalenia majątku tak dalece, że nie było możliwe ogłoszenie upadłości i wniosek został oddalony. A także wybiórczo zaspokajał wierzycieli. Sąd Rejonowy podniósł, że wymierzony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej był wypadkową wszystkich wyżej wymienionych czynników i mieścił się w średnim przedziale zagrożenia przewidzianego przez ustawodawcę.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z zasadą wynikającą z art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 376 ust. 2 puin.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł uczestnik i zaskarżył postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego materiału dowodowego skutkującą przyjęciem, że stan niewypłacalności uczestnika powstał z początkiem roku 2010 w rozumieniu art. 11 ust. 1 puin oraz poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego; podczas gdy prawidłowa i wszechstronna ocena całokształtu materiału dowodowego prowadzi do wniosku, i stan niewypłacalności uczestnika nie powstał z początkiem 2010 r.;

2) art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na niedopuszczeniu dowodu z urzędu z dokumentacji księgowej uczestnika, co doprowadziło w konsekwencji do błędnych ustaleń faktycznych, mających wpływ na merytoryczne rozstrzygnięcie;

3) art. 227 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie przejawiające się w niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

4) art. 228 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, przejawiające się w przyjęciu, że okoliczne wystąpienia niewypłacalności uczestnika jest faktem notoryjnym, powszechnie znanym, podczas gdy w rzeczywistości wymaga on ustaleniu w drodze prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego.

oraz naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) art. 11 ust. 1 puin w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię skutkującą niewłaściwym zastosowaniem tego przepisu, polegającym na przyjęciu, że stan niewypłacalności uczestnika powstał w styczniu 2010 r., podczas gdy nie wynika to z materiału dowodowego zebrane w niniejszej sprawie,

2) art. 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 373 ust. 2 puin, poprzez niezastosowanie przejawiające się w naruszeniu granic ważnego interesu publicznego przy ustaleniu długości okresu, na który uczestnik

został pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej, podczas gdy w rzeczywistości, przepis ten nakazuje ustalać zakres pozbawienia pra prowadzenia działalności gospodarczej w granicach ważnego interesu publicznego,

3) 373 ust. 2 puin poprzez jego błędną interpretację i niezastosowanie, przejawiającą się w braku wzięcia pod uwagę stopnia winy uczestnika oraz skutków podejmowanych działań, jak obniżenia wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa lub rozmiaru pokrzywdzenia wierzyć podczas gdy w rzeczywistości wzięcie tych okoliczności pod uwagę winno doprowadzić nieorzekania wobec uczestnika zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,

4) art. 21 puin poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie, przejawiające w błędnym przyjęciu terminu aktualizacji obowiązku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadł podczas gdy w rzeczywistości prawidłowa interpretacja i zastosowanie art. 21 puin powinny doprowadzić Sąd do stwierdzenia braku aktualizacji obowiązku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości,

5) art. 373 § 1 puin w zw. art. 373 § 2 puin poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie tego przepisu, przejawiająca się w pominięciu okoliczności braku powstania szkody po stronie wierzycieli w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika, podczas gdy brak szkody po stronie wierzycieli skutkuje brakiem zasadności orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

W oparciu o powyższe zarzuty uczestnik wniósł o: zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie wniosku o orzeczenie pozbawienia prawa prowadzenia działalności gospodarczej, względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania instancji wobec uchybień mających wpływ na wynik wydanego postanowienia skutkujących brakiem przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, jak też brakiem wszechstronnego rozważania zebranego materiału dowodowego sprawy, zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania, przyznanie dla pełnomocnika uczestnika, kosztów zastępstwa procesowego od Skarbu Państwa tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez radcę prawnego, za postępowanie przed I i II instancją.

Ponadto, na podstawie art. 16 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, pełnomocnik uczestnika ustanowiony z urzędu oświadczył, że koszty udzielonej pomocy prawnej nie zostały zapłacone w całości, ani w części.

Wnioskodawca na rozprawie apelacyjnej w dniu 20 listopada 2015 r. wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie, Sąd Okręgowy ustalenia te akceptuje i uznaje za własne. Na aprobatę zasługuje również ocena prawna dokonana przez sąd pierwszej instancji.

Zarzuty apelacji zarówno dotyczące ustaleń faktycznych, jak i oceny prawnej były nieskuteczne. Zarzuty te abstrahują od stanu faktycznego sprawy, w tym od bierności dowodowej samego uczestnika oraz od faktu, że zostało prawomocnie zakończone postępowanie w sprawie z wniosku wierzyciela o ogłoszenie upadłości T. D. prowadzącego działalność gospodarczą. Wniosek w tej sprawie został oddalony z uwagi na brak majątku nawet na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Prawdą jest, że w postępowaniu o ogłoszenie upadłości uczestnik nie występował, niemniej jednak nie są znane żadne działania procesowe, które podważałyby to orzeczenie, zatem orzeczenie to w stanie prawnym istnieje i jest prawomocne.

Podkreślić należy, że niniejsza sprawa nie jest sprawą o ogłoszenie upadłości, co okazało się istotne, ponieważ treść apelacji dotyczy głównie kwestii związanych z ogłoszeniem upadłości i okoliczności te nie mają znaczenia w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy - oraz w wyniku wniesienia apelacji Sąd Okręgowy - ocenia przesłanki do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej i pełnienia funkcji m.in., o których mowa w art. 373 puin. Z treść ust. 1 tego

przepisu wynika, że sąd może orzec pozbawienie na okres od trzech do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu osoby, która ze swej winy będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości wniosku o ogłoszenie upadłości. Natomiast z treści zaś ust. 2 wynika, że przy orzekaniu zakazu, o którym mowa w ust. 1, sąd bierze pod uwagę stopień winy oraz skutki podejmowanych działań, w szczególności obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli. Biorąc pod uwagę ww. okoliczności wskazać należy, że niezasadne okazały się zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy w sposób wszechstronny rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy w świetle art. 373 puin i wyciągnął logiczne, zgodne z doświadczeniem życiowym wnioski. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny wskazując dowody, na których się oparł. Żadne z tych ustaleń nie są dowolne, czy nielogiczne. Sąd Rejonowy podkreślił przy tym, co ważne, że uczestnik nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości w ww. terminie oraz że ponosi winę za to zaniedbanie. Nie ma wątpliwości, że wniosek uczestnika o ogłoszenie upadłości nie został do dnia zamknięcia rozprawy w sądzie drugiej instancji złożony. Sąd Rejonowy również prawidłowo ustalił zaległości uczestnika i czas kiedy to uczestnik powinien złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości. Słusznie zauważył sąd pierwszej instancji, że wniosek powinien być zgłoszony do początku 2010 r. Zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Urzędu Skarbowego sięgają 2009 r. a z uwagi na ekspansywność zobowiązań podatkowych, posiadanie kilkuletniego zadłużenia w tym zakresie świadczy o stanie niewypłacalności dłużnika i to już właśnie od 2009 r. (art. 11 ust. 1 puin). Okoliczności te wprost wynikają z akt o sygn. X GU 317/13, gdzie sąd orzekał w sprawie z wniosku wierzyciela złożonego w dniu 3 lipca 2013 r. o ogłoszenie upadłości uczestnika (k. 72, 75). Ponadto wskazać należy, że przedmiotowe zaległości nie zostały zakwestionowane przez uczestnika. Również co do wysokości tych należności uczestnik nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej. Prawidłowo zatem sąd pierwszej instancji ustalił, że wniosek o ogłoszenie upadłości powinien zostać złożony na początku 2010 r. Oznacza to niezasadność zarzutu naruszenia art. 11 ust. 1 puin, w sytuacji gdy ponad wszelką wątpliwość już w styczniu 2010 r. istniał stan niewypłacalności uczestnika. Podkreślić jeszcze raz należy, że na dzień zamknięcia rozprawy w drugiej instancji, tj. 20 listopada 2015 r., wniosek o ogłoszenie upadłości w dalszym ciągu nie został przez dłużnika złożony. Została spełniona zatem pierwsza przesłanka z art. 373 ust. 1 puin - uczestnik nie złożył w odpowiednim czasie wniosku o ogłoszenie upadłości.

Apelujący podniósł zarzut naruszenia art. 21 puin, który nie został należycie uzasadniony w kontekście przesłanek do orzeczenia zakazu, o którym orzekał Sąd Rejonowy. Trudno odnieść się do tezy skarżącego, że błędnie zastosowano ów przepis, ponieważ skarżący zaprezentował tylko powierzchowne stwierdzenie, że obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenia upadłości nie powstał w styczniu 2010 r. Natomiast nie przedstawił żadnego dowodu odnośnie kondycji ekonomicznej działalności prowadzonej przez uczestnika, w szczególności na potwierdzenie, że nie istniał stan niewypłacalności, który ustalił Sąd Rejonowy i nie spełniły się przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości ani w 2010 r. ani też później.

Odnosząc się następnie do kwestii winy uczestnika w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, w ocenie sądu drugiej instancji apelacja ustaleń i rozważań Sądu Rejonowego w tym przedmiocie nie podważa. Uczestnik twierdzi, że podejmował działania zmierzające do poprawy kondycji finansowej swojej działalności, jednak nie wskazał nawet jakie to czynności podejmował lub chociaż próbował podjąć aby m.in. zmniejszyć stopień pokrzywdzenia wierzycieli. Prawidłowo ocenił Sąd Rejonowy, że działania uczestnika zwiększające stan zadłużenia nosiły znamiona rażącego niedbalstwa, sąd drugiej instancji ustalenia te uznaje za wyczerpujące i je akceptuje, bez potrzeby ich powielania. Bez znaczenia pozostawał tu fakt „emocjonalności" zeznań uczestnika w sprawie. Był to jedyny dowód uczestnika w sprawie, bowiem uczestnik nie przedstawił sądowi orzekającemu innych dowodów, z których wynikałby brak jego winy. Na rozprawie apelacyjnej uczestnik podniósł ponownie, że podejmował działania restrukturyzacyjne, jednak nie zostało wskazane jakie to działania zmierzające do uzyskania zysków z działalności zostały podjęte w celu zaspokojenia wymagalnych wierzytelności. Warto przypomnieć, że sąd upadłościowy w 2013 r. orzekając o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości stwierdził, że stan majątkowy uczestnika nie wystarczył nawet na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. W sprawie niniejszej uczestnik nie przeciwstawił się tym stwierdzeniom, choćby poprzez złożenie odpowiednich wniosków dowodowych dotyczących kondycji finansowej przedsiębiorstwa uczestnika, dokonywanych

restrukturyzacji, realizacji planów zmniejszających stan zadłużenia. Z pewnością zatem nie zostało wykazane, że uczestnik podejmował działania, które skutkowałyby chociażby zmniejszeniem pokrzywdzenia wierzycieli (w tym nie tylko wnioskodawcy lecz także podmiotów uprawionych z tytułu zobowiązań publicznoprawnych) czy też aby podejmował realne działania, skutkujące m.in. zmniejszeniem zadłużenia. Sąd Rejonowy oceniając przedmiotowy wniosek ocenił przesłanki wynikające z art. 373 ust. 2 puin, słusznie wywiódł, że uczestnik ponosił winę i niezasadne są zarzuty apelacji dotyczące naruszenia art. 373 puin.

Wskazać należy, że sąd pierwszej instancji nie naruszył przepisów art. 227 k.p.c. czy też art. 228 k.p.c. czy to w kwestii notorium czy też przeprowadzania dowodów z urzędu. Z pewnością z orzeczenia sądu pierwszej instancji nie wynika, że sąd ten uznał, że fakt niewypłacalności uczestnika jest faktem powszechnie znanym i co za tym idzie niewymagane było przeprowadzenie postępowania dowodowego na tę okoliczność. Twierdzenia apelacji w tym zakresie pozostawały zatem niezrozumiałe. Jeśli idzie o dopuszczenie dowodu z dokumentacji księgowej uczestnika oraz dowodu z opinii biegłego, prawdą jest, że w większości wypadków do oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa konieczne jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (art. 278 § 1 k.p.c.). Niemniej jednak nie można stracić z pola widzenia faktu, że racjonalne jest powołanie takiego dowodu jedynie w sytuacji, kiedy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie umożliwia sporządzenie przez biegłego opinii. W niniejszym postępowaniu natomiast uczestnik zaniechał czynności, które pozwoliłyby ocenić stan finansów i gospodarowania przedsiębiorstwem prywatnym jak i spółką, która została założona przez uczestnika. Biegły nie może wypowiadać się abstrakcyjnie, musi mieć materiał rachunkowy, księgowy na podstawie którego i wiedzy specjalnej skonstruowałby opinię przydatną dla meritum sprawy, zgodnie z tezą zakreśloną przez sąd. Sąd nie miał okazji zapoznać się z dokumentami, z których wynikało jaka jest kondycja finansowa działalności gospodarczej uczestnika oraz spółki, w której jest wspólnikiem i członkiem zarządu, bowiem uczestnik nie przedstawił żadnych dokumentów finansowych oraz dokumentów o przepływie środków pieniężnych pomiędzy tymi dwoma podmiotami. Niezasadne są przy tym twierdzenia apelacji, że Sąd Rejonowy z urzędu powinien dopuścić dowód z opinii biegłego czy też dowodu z dokumentów księgowych apelującego. Przede wszystkim zgłosić takie dowody powinien profesjonalny pełnomocnik uczestnika, bowiem sąd nie może wyręczać stron w inicjatywie dowodowej. Natomiast powołanie z urzędu biegłego w sytuacji kiedy dowody z przedmiotowych dokumentów nie zostały przeprowadzone byłoby przede wszystkim niecelowe i generowałoby niepotrzebnie koszty postępowania. Podkreślić należy również, że okoliczność powierzenia prowadzenia księgowości podmiotowi zewnętrznemu nie może stanowić o braku winy, w żaden sposób nie usprawiedliwia zaniedbań uczestnika i nie wpływa na skutki działań uczestnika. Również status jedynego wierzyciela rodziny, posiadanie małoletnich dzieci czy choroba żony nie może stanowić usprawiedliwienia dla niezłożenia przez kilka lat wniosku o ogłoszenie upadłości. Przede wszystkim kwestie rodzinne nie mogą warunkować wypełniania zobowiązań, w tym publicznoprawnych oraz zwolnienia z obowiązków nałożonych na przedsiębiorców przez m.in. prawo upadłościowe.

Z pewnością Sąd Rejonowy nie naruszył również art. 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 373 ust. 2 puin, miarkując okres orzeczenia zakazu. Nie można zapomnieć, że zgodnie z wolą ustawodawcy zakaz, o którym mowa w art. 373 ust. 1 puin sąd może orzec na okres od trzech do dziesięciu lat. Orzeczony przez sąd pierwszej instancji zakaz na okres sześciu lat z pewnością mieści się w granicach zakreślonych przez przepisy prawa. Gdyby ustawodawca uznał, że orzeczenie przedmiotowego zakazu na okres sześciu lat narusza granice ważnego interesu publicznego, granica okresu na jaki sąd może orzec zakaz byłaby niższa. Mając na uwadze całokształt materiału dowodowego - w tym przede wszystkim zeznania uczestnika - również w ocenie sądu drugiej instancji zakaz orzeczony na okres sześciu lat jest zasadny.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 376 ust. 1 zd. 3 puin i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 229 puin i obciążono nimi w całości uczestnika. Na koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawcy w wysokości 60 zł, którego wysokość wynika z § 10 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Pełnomocnikowi uczestnika należało przyznać ze Skarbu Państwa wynagrodzenie tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu na podstawie art. 22^3 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1983 r. o radcach prawnych. Wysokość wynagrodzenia została ustalona na podstawie z § 10 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (60 zł). Sąd Okręgowy na podstawie § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia podwyższył wynagrodzenie o 23%, tj. o stawkę podatku od towaru i usług (60 zł x 1,23 = 73,80 zł).

SSO Anna Gałas	SSO Andrzej Kubica	SSR del. Joanna Jasińska